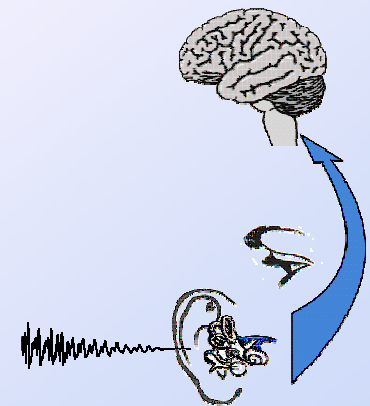

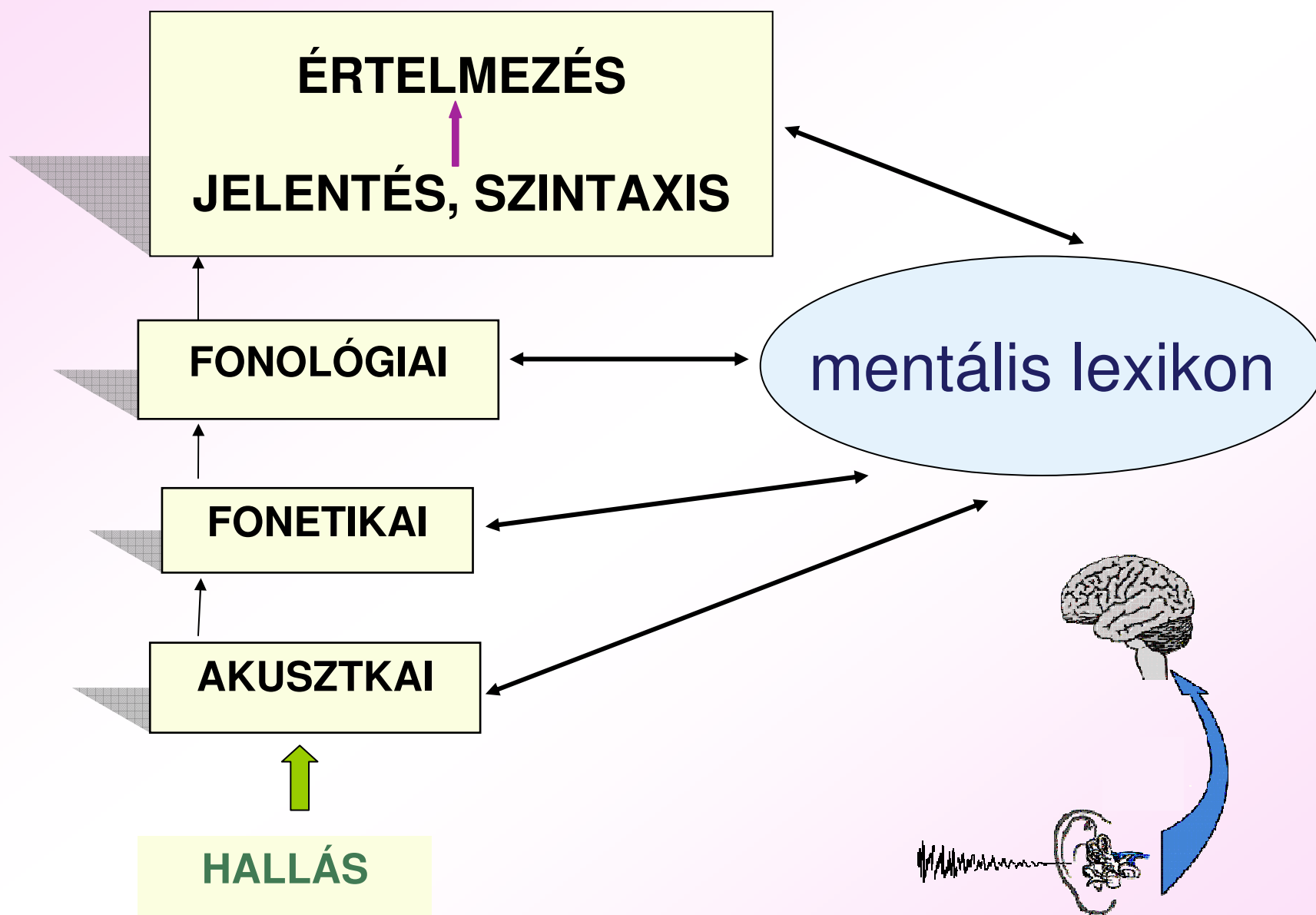
Beszédhiba és beszédfeldolgozás

Gósy Mária
MTA - ELTE

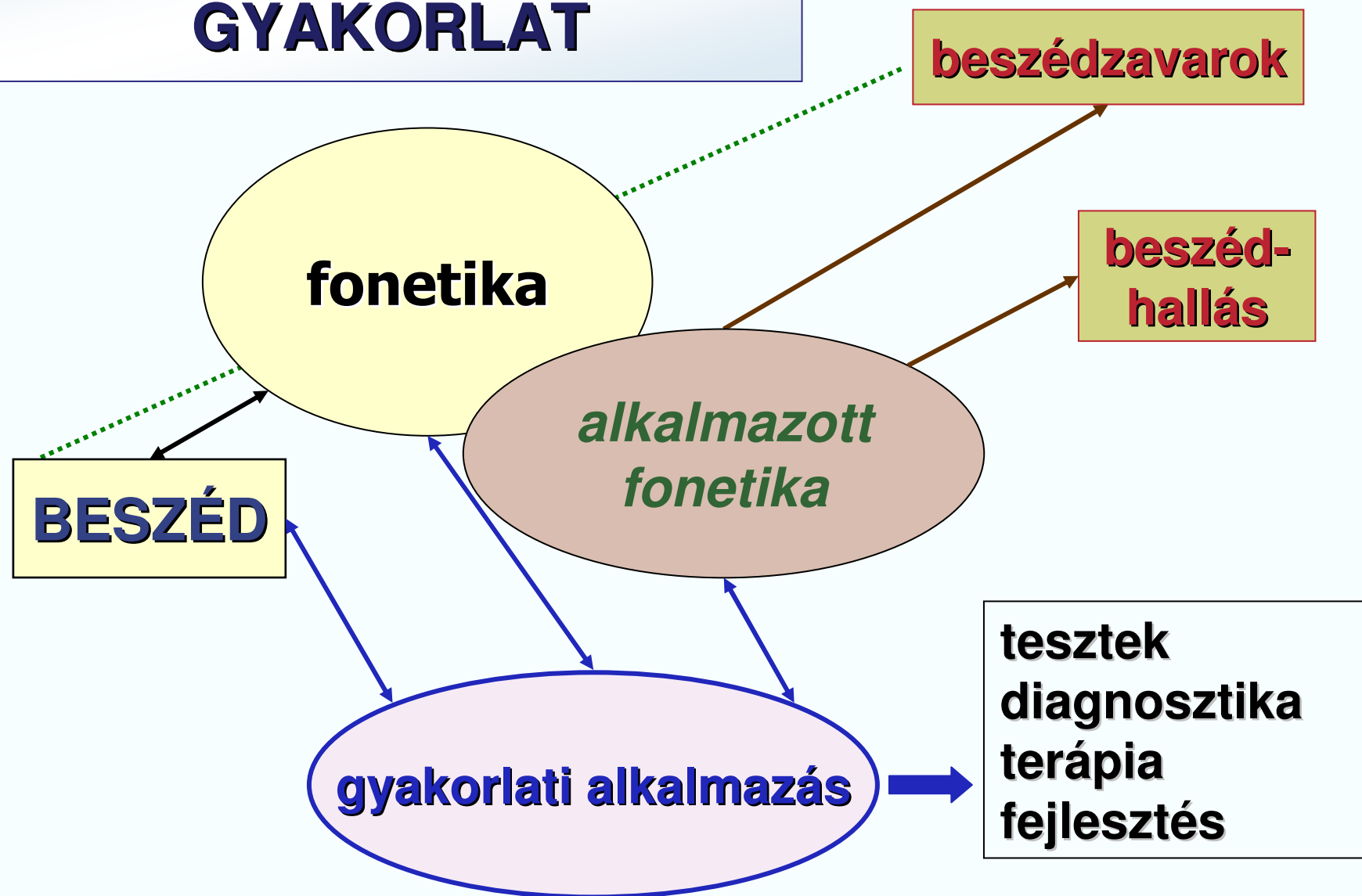

Mi a beszéd?

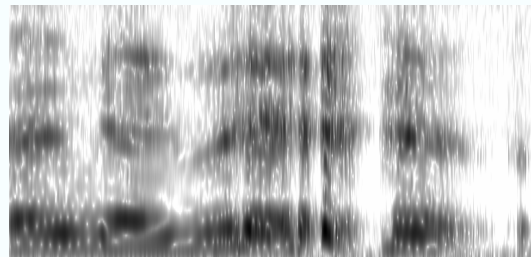
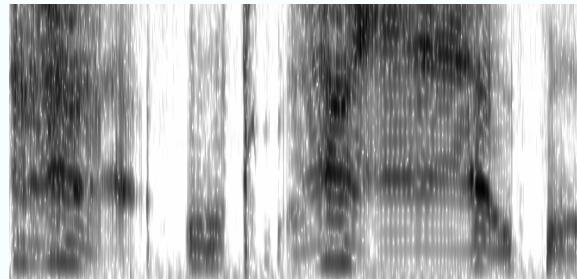
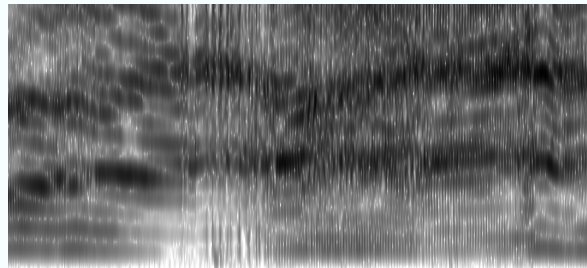
**A gondolat kifejeződése,
információ, verbális gesztus,
artikulációs mozgássorozat,
akusztikai hullámforma,
mechanikus rezgés,
elektromos jel,
biológiai transzformáció,
kognitív jelenség...**

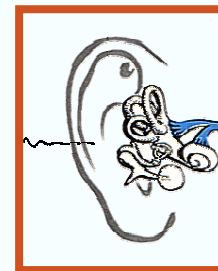
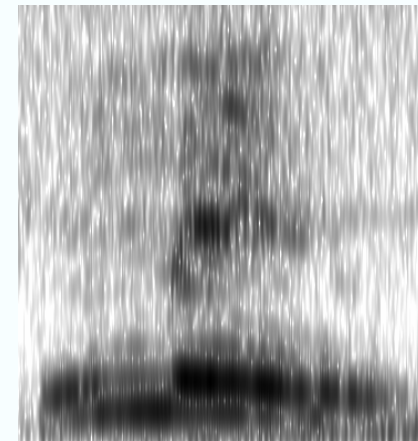
ELMÉLET, ALKALMAZÁS, GYAKORLAT

SÍRÁSFAJTÁK, GÖGICSÉLÉS, BESZÉD

Az első szó:

„nem”

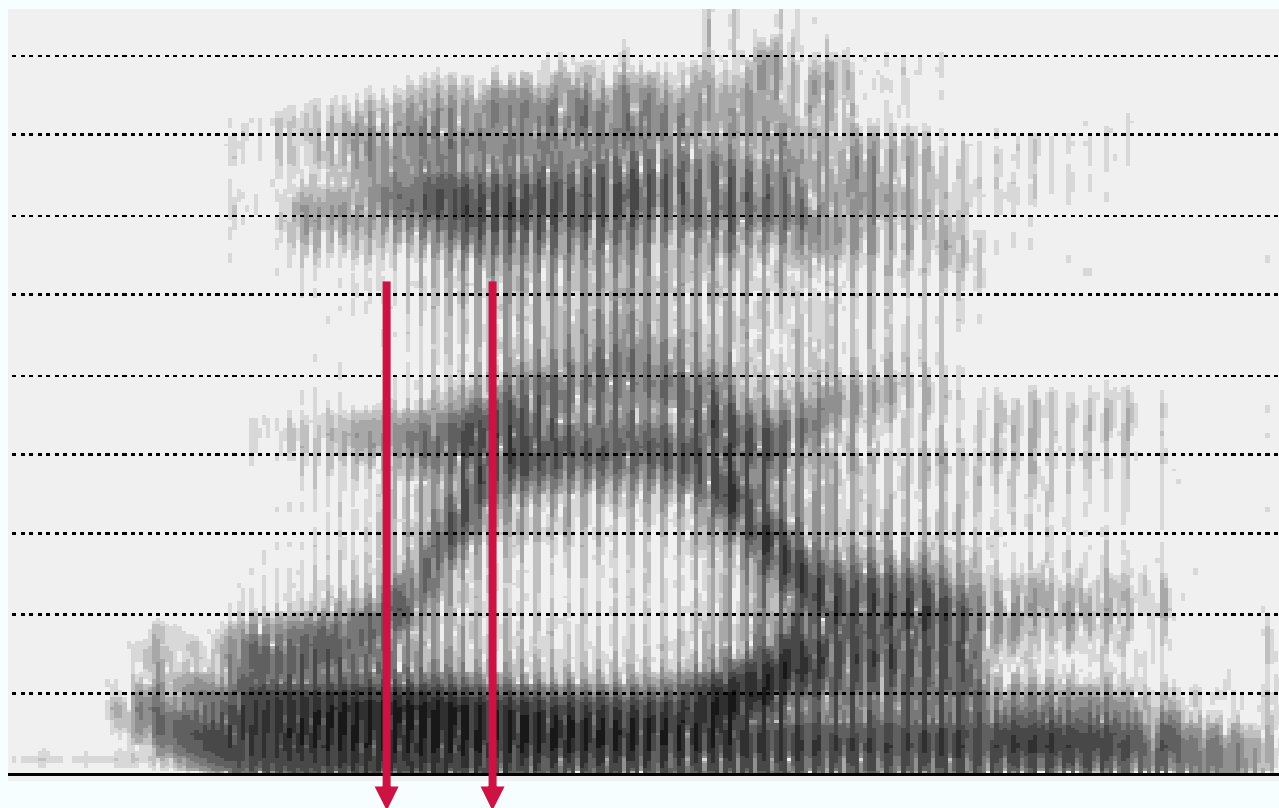
A BESZÉDÉSZLELÉS ÉS BESZÉDMEGÉRTÉS FOLYAMATA

- ❖ A BESZÉDZHANGOK, HANGKAPCSOLATOK ÉS JELENTÉS NÉLKÜLI HANGSOROK FELISMERÉSE.**
- ❖ AZ ÉSZLELT HANGSOROK JELENTÉSÉNEK ÉS SZERKEZETÉNEK AZONOSÍTÁSA.**

A HALLGATÓ KÉPES

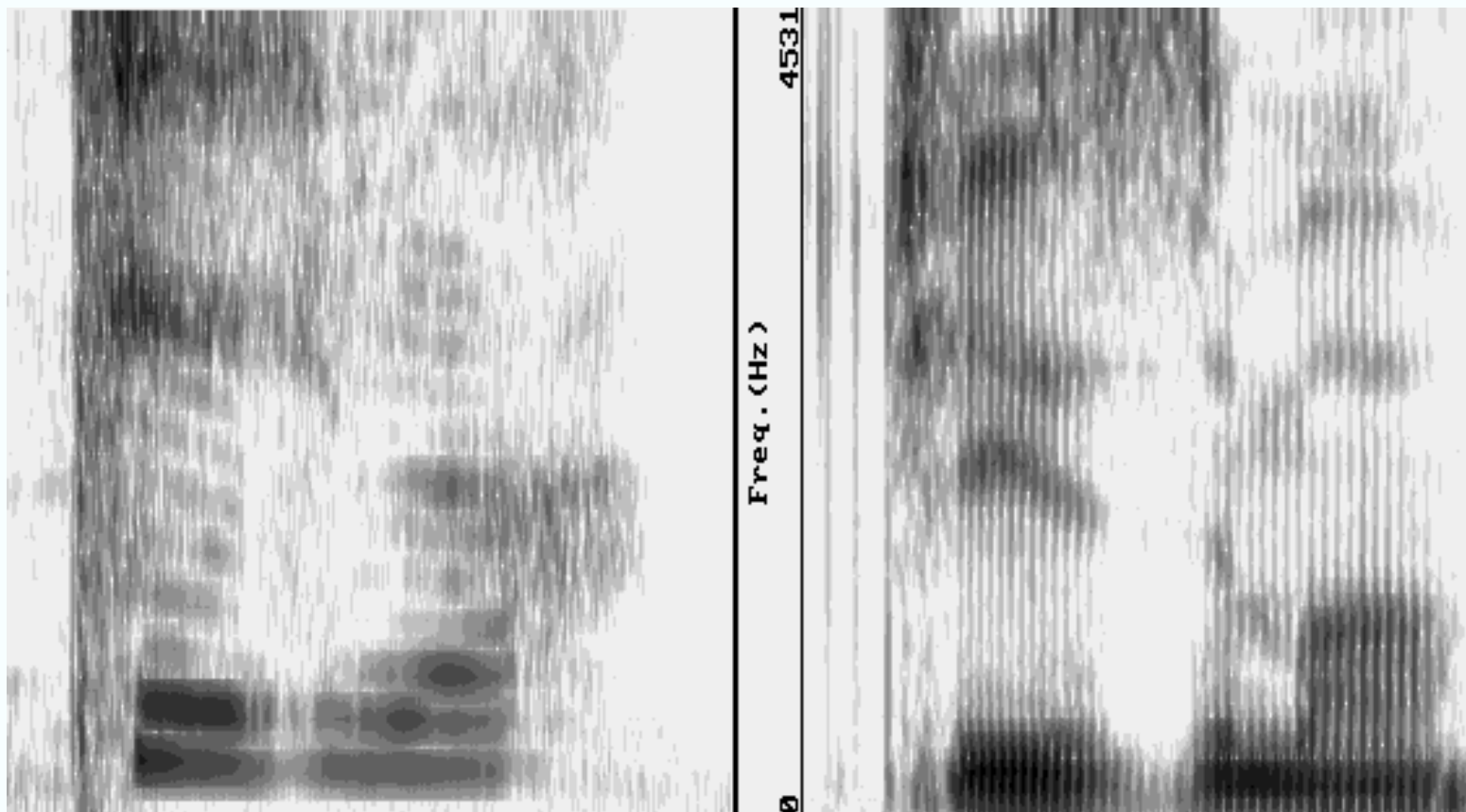
- ❖ A BESZÉDHANGOK, HANGKAPCSOLATOK, SZÓTAGOK **AZONOSÍTÁSÁRA**
- ❖ EZEK MINDENKORI **SORRENDJÉNEK** MEGHATÁROZÁSÁRA
- ❖ A SZAVAK ELKÜLÖNÍTÉSÉRE ÉS A **FOGALMI** MEGFELELTETÉSRE
- ❖ A NYELVI INFORMÁCIÓ **MEGÉRTÉSÉRE**
- ❖ A TARTALOM **ÉRTELMEZÉSÉRE**

HANGÁTMENETEK

U **uj** **JJ** **ja** **A** **M**

GYERMEK ÉS FELNŐTT: *csizma*

cs i z m a

cs i z m a

A BESZÉLÉS ÉS A PERCEPCIÓ ÖSSZEFÜGGÉSEI

- ☺ Mindkét folyamat életkori szintű.
- ☹ **A beszédprodukció ép, a beszédpercepció zavart mutat.**
- ☹ **A beszédprodukció zavart mutat, a beszédpercepció ép.**
- ☹ **Mindkét folyamat zavart mutat.**

A KUTATÁS ALAPKÉRDÉSEI

- ♠ **Artikulációs beszédhiba** esetén fennállnak-e beszédészlelési és/vagy beszédmegértési zavarok?
- ♠ A kiejtési problémák **súlyossága** mutat-e összefüggést a percepciós működésekkel?
- ♠ A beszédpercepciós zavarok
 - a) az artikulációs hibák következményei,
 - b) okai,
 - c) egymástól függetlenül alakulnak ki?

KÍSÉRLETI SZEMÉLYEK, MÓDSZER

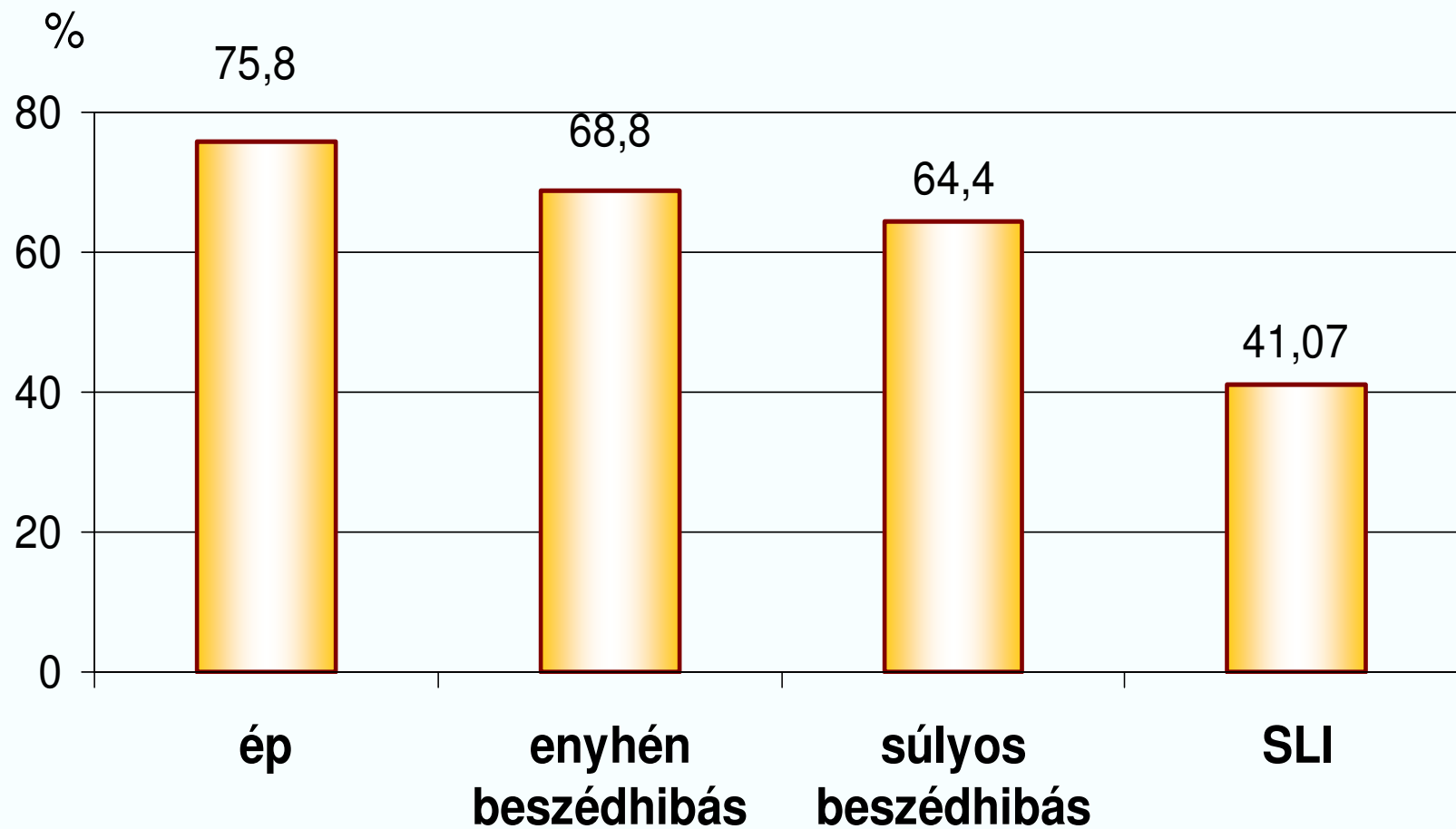
- **50 ép** fejlődésű, **nem** beszédhibás 6 éves óvodás gyermek (25 leány, 25 fiú)
- **50 enyhén** beszédhibás 6 éves (25 leány, 25 fiú)
- **50 súlyos** beszédhibás 6 éves (21 leány, 29 fiú)
- **35 SLI**-gyermek (10 leány, 25 fiú)

GMP-diagnosztika (2, 3, 4, 5, 10, 12, 16)

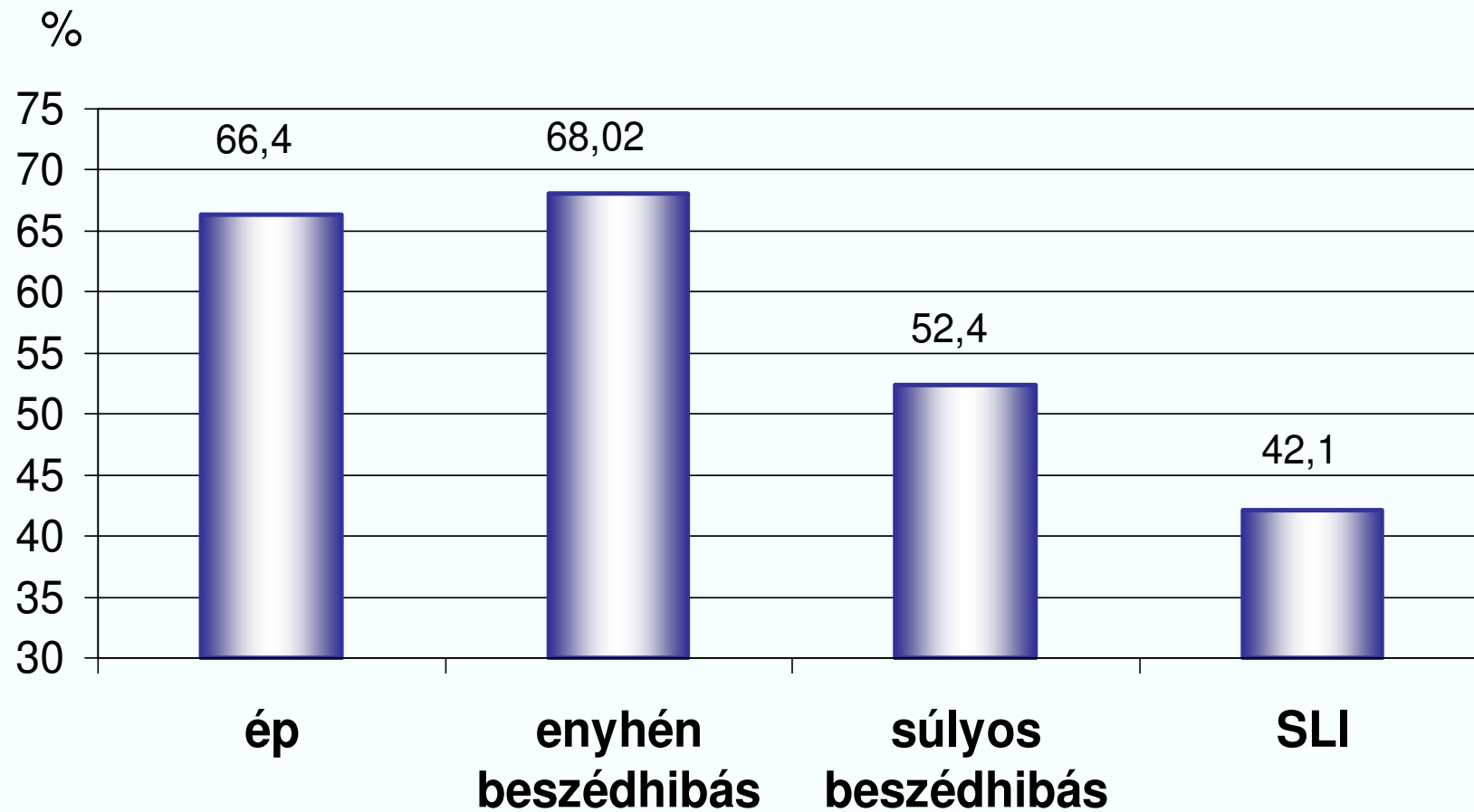
Egyéni tesztfelvétel, csendes helyiségben

Statisztikai elemzések

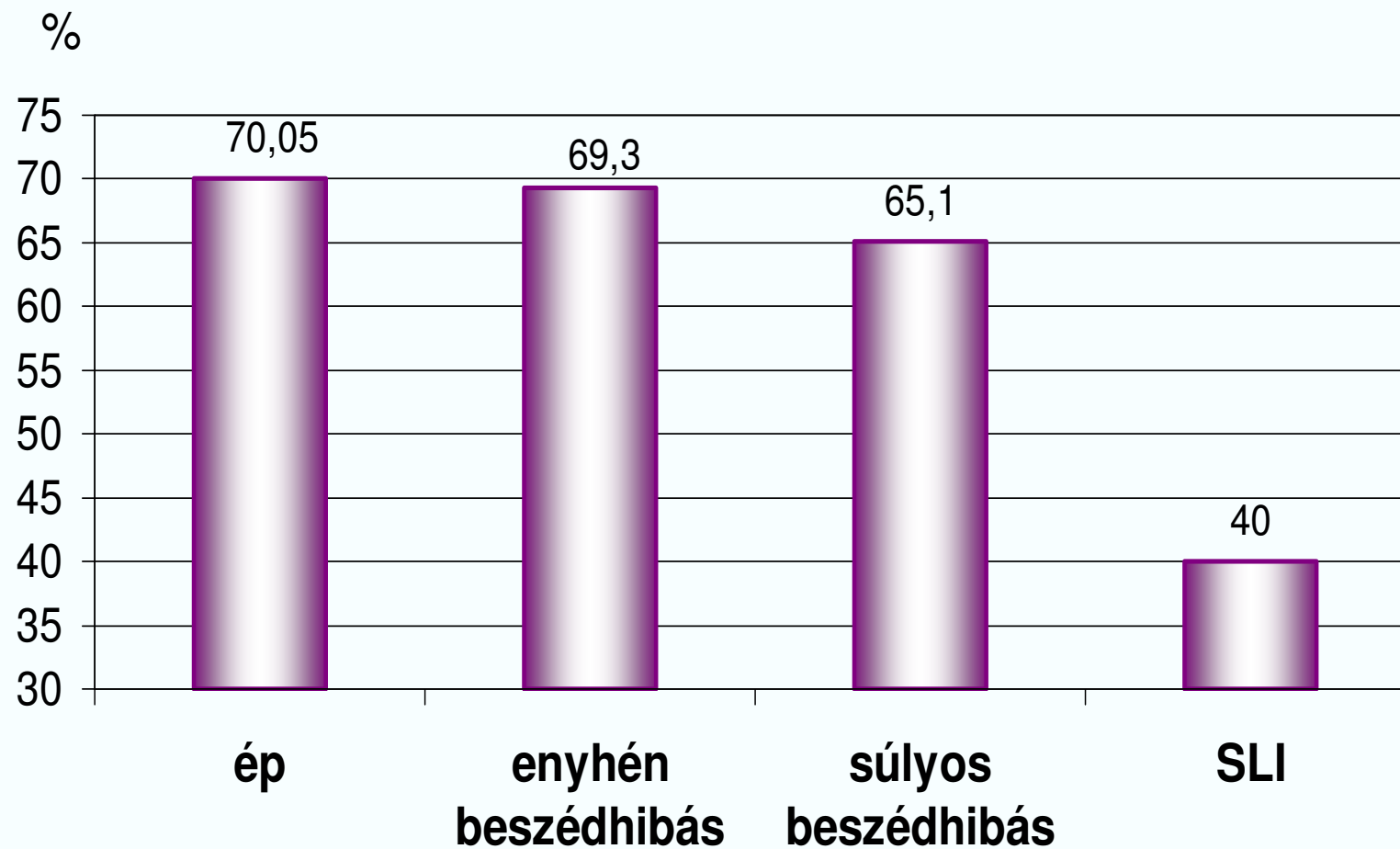
A PERCEPCIÓS MUTATÓ A CSOPORTOKBAN

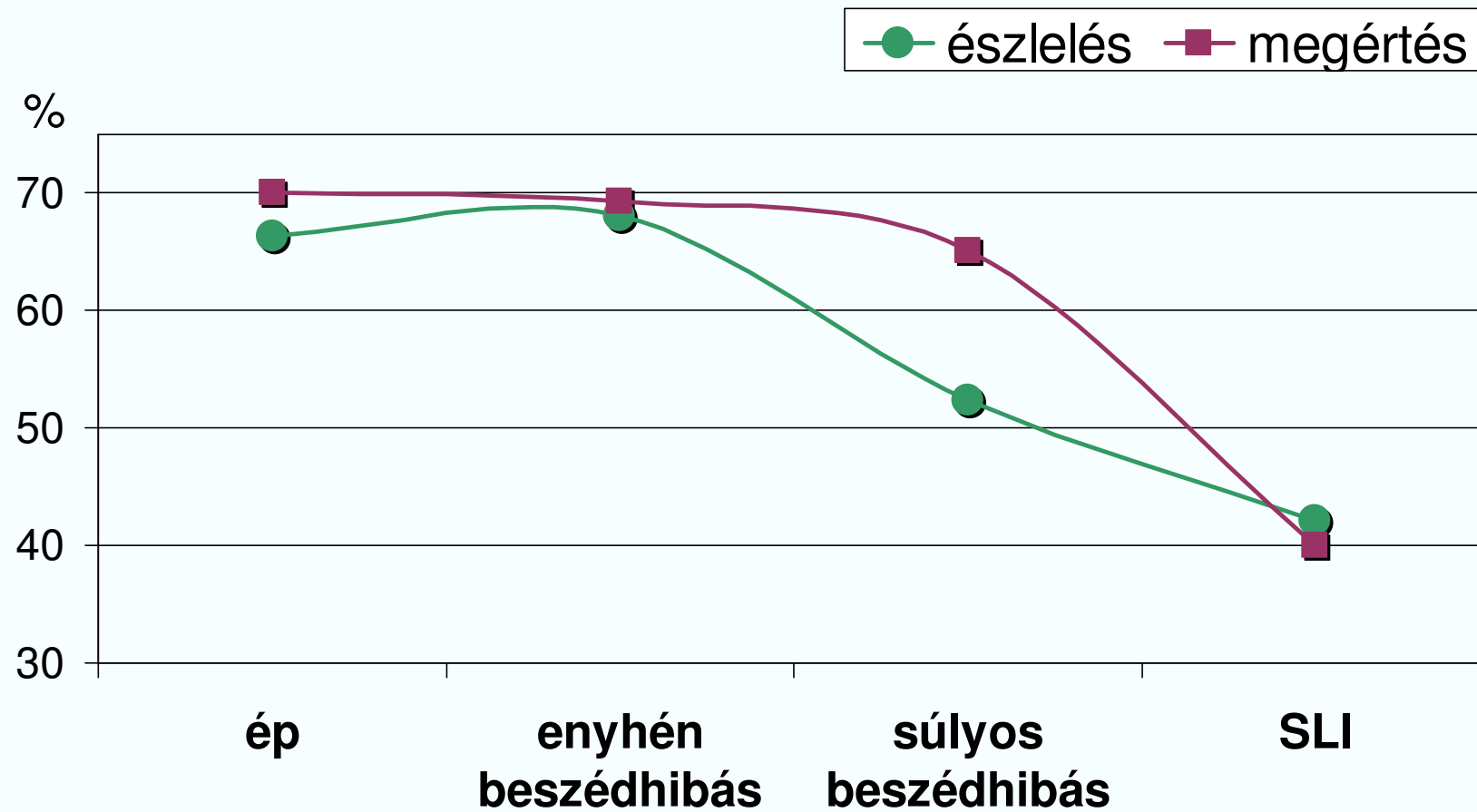
ÉSZLELESI FOLYAMATOK ÁTLAGAI

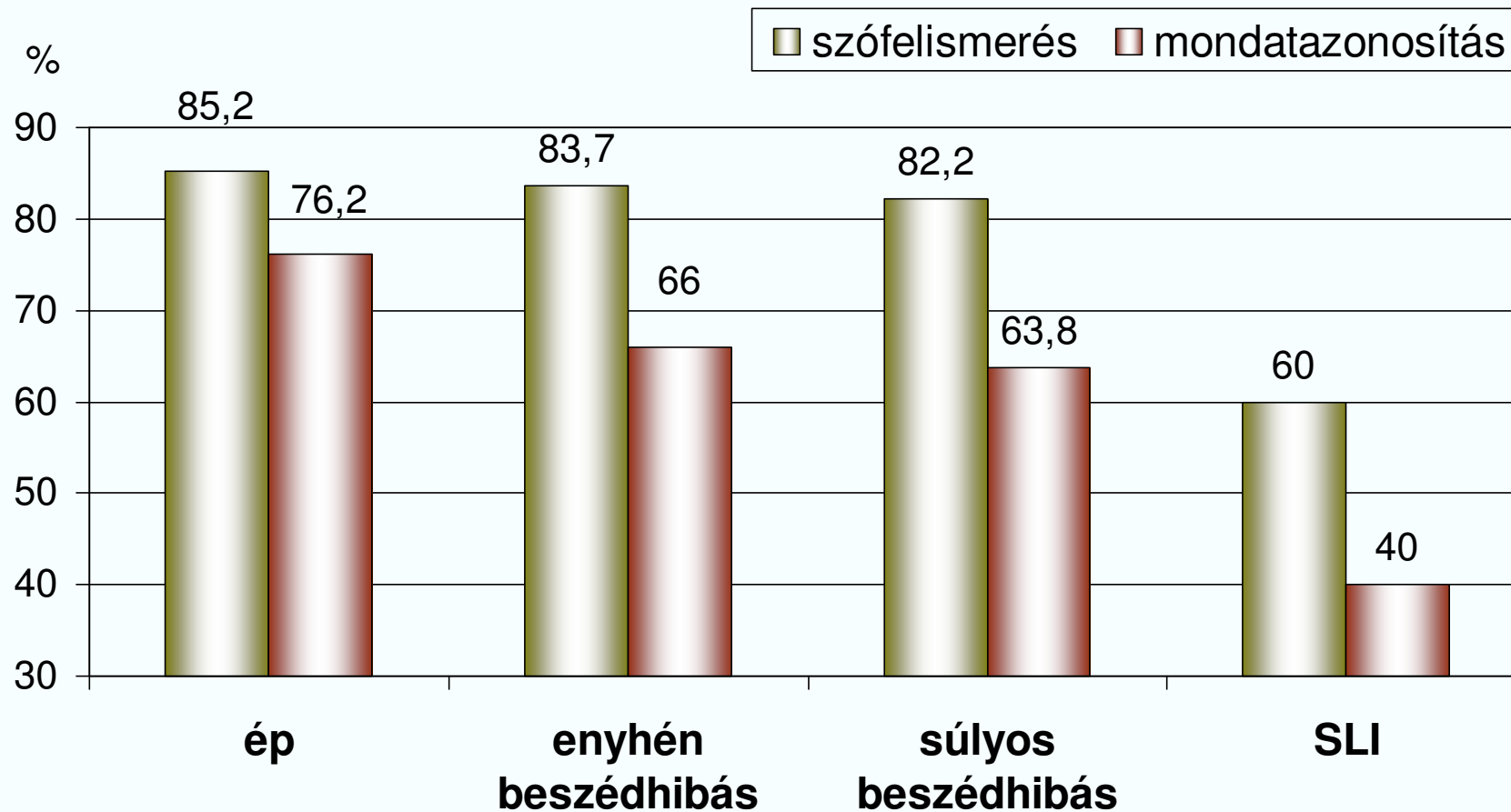
MEGÉRTÉSI TELJESÍTMÉNY ÁTLAGAI

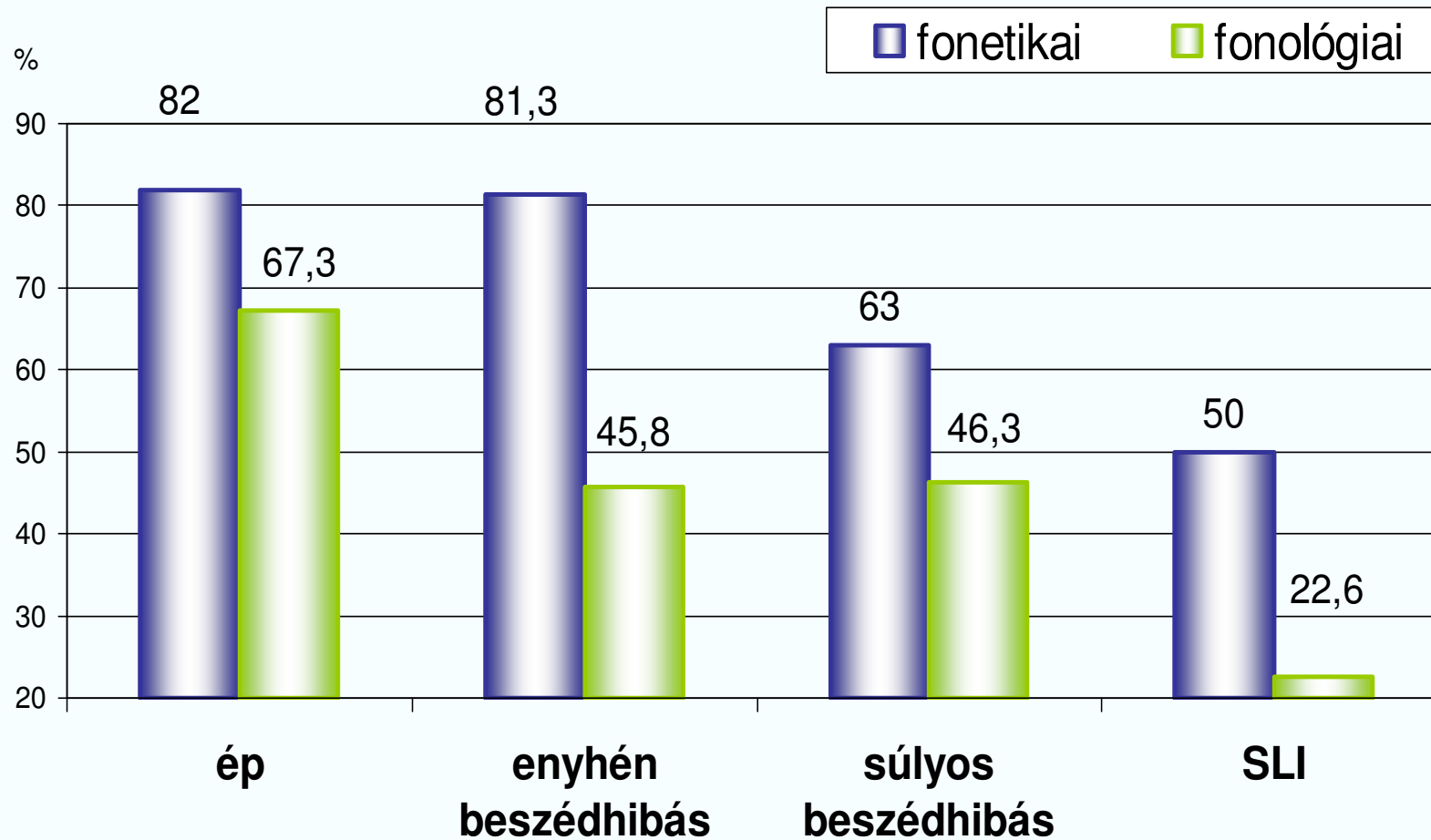
ÉSZELÉS ÉS MEGÉRTÉS

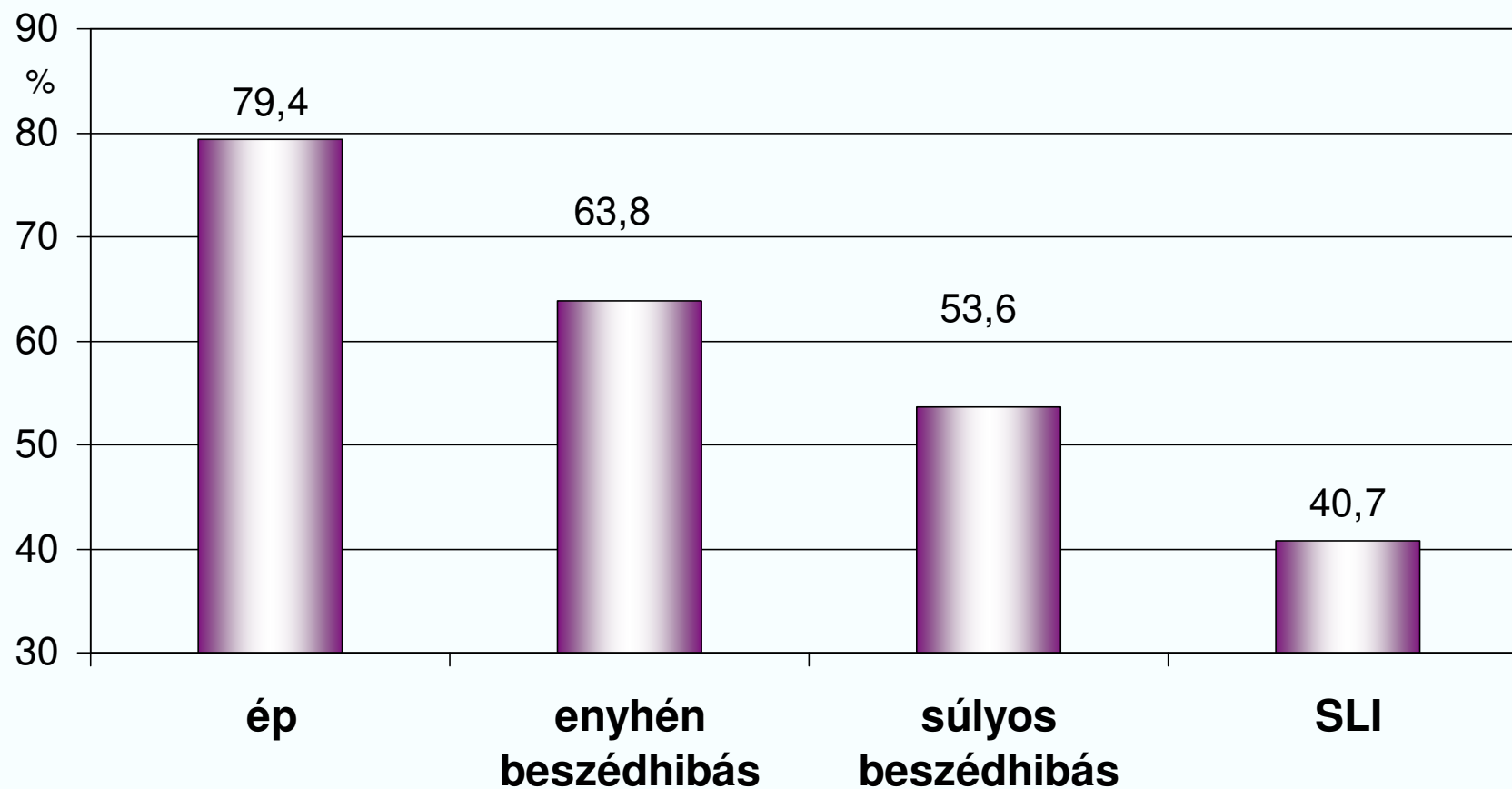
AKUSZTIKAI ÉSZLELÉS

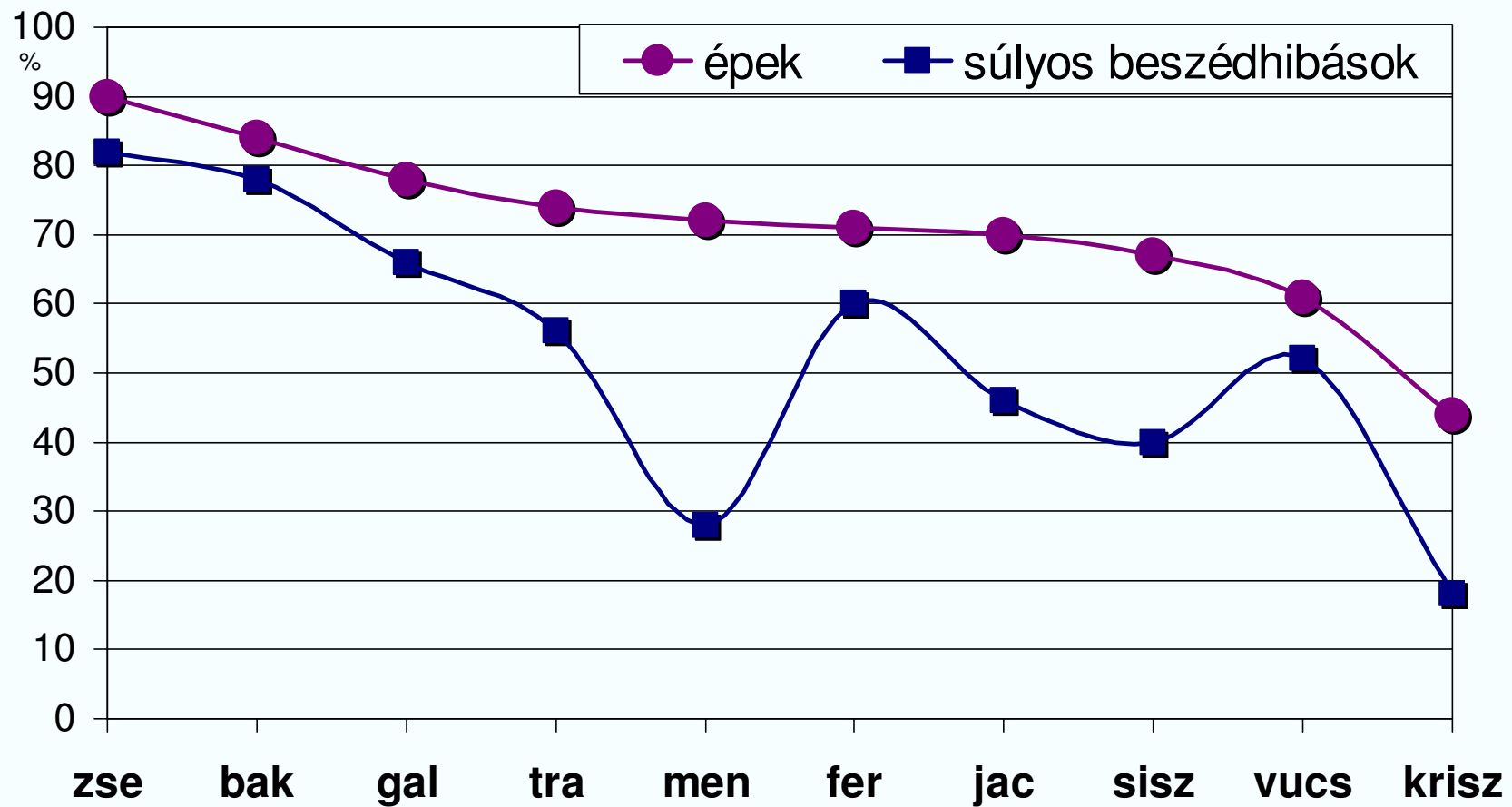
FONETIKAI, FONOLÓGIAI ÉSZLELÉS

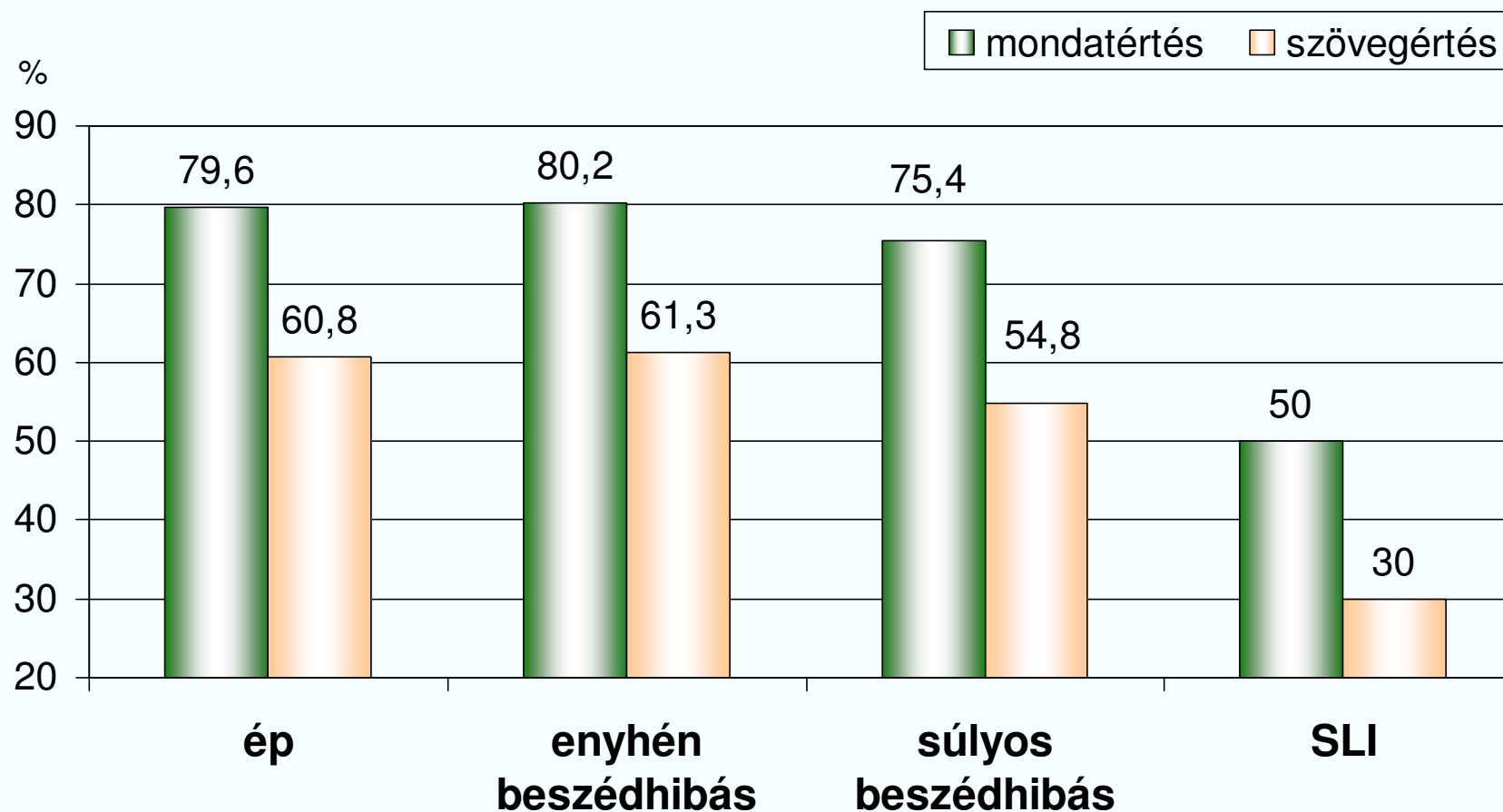
A SZERIÁLIS ÉSZLELÉS ÁTLAGAI

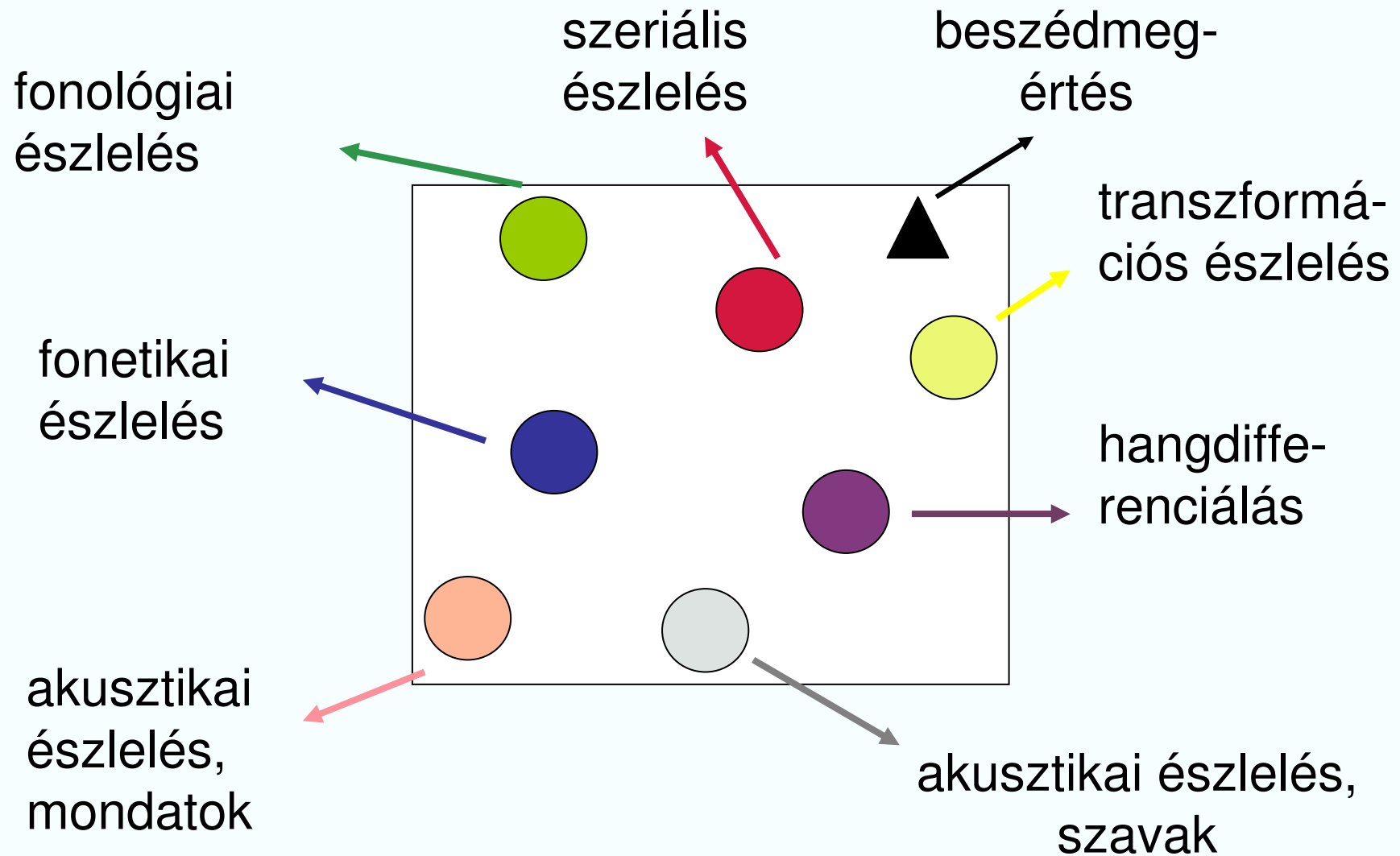
ELTÉRÉSEK A SZERIÁLIS ÉSZLELESBEN

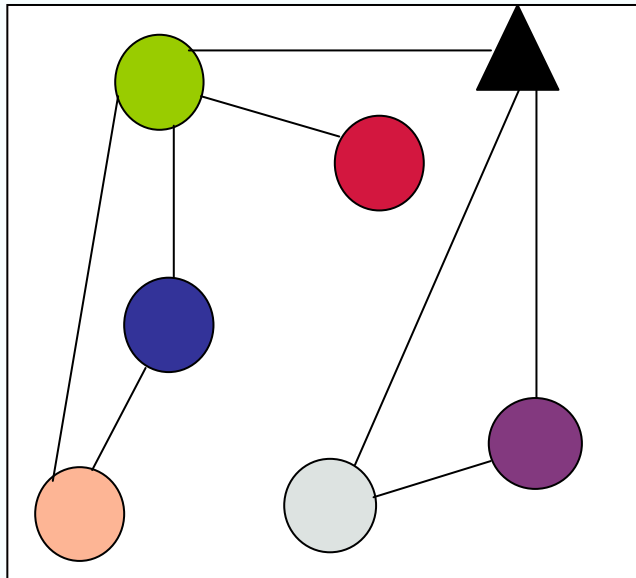
MONDATÉRTÉS, SZÖVEGÉRTÉS

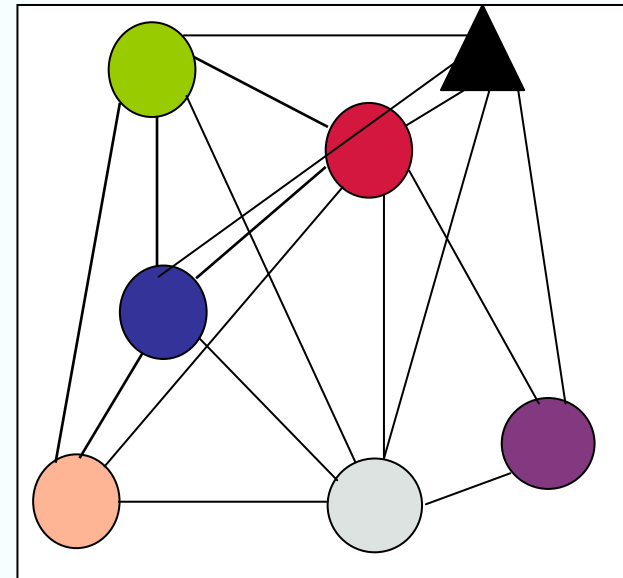
BESZÉDPERCEPCIÓS FOLYAMATOK

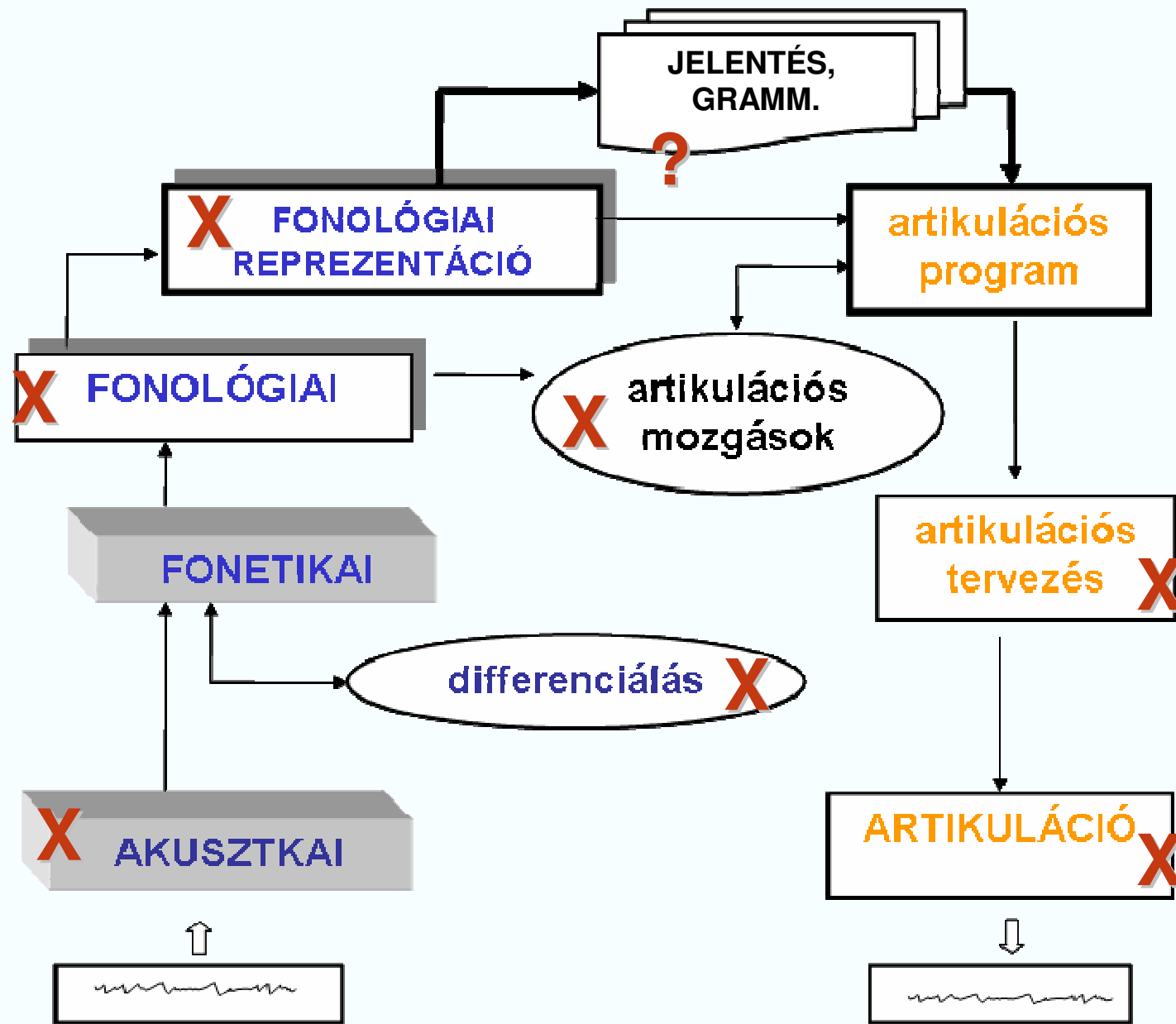
PERCEPCIÓS RÉSZFOLYAMATOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

ÉP BESZÉDŰEK

BESZÉDHI BÁSOK

A PROBLÉMÁTÓL A GYAKORLATIG

- **a beszédprodukción eltérő mértékű zavara**

BESZÉDFELDOLGOZÁS:

- a folyamatok hibás működése
- a folyamatok összefüggéseinek fejletlenebb mintázata

**Percepció
diagnosztika
minden esetben.**

Terápia: a percepció célzott fejlesztési terve az egyes folyamatok működésének függvényében.